

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 2. februar 2021

Sak

2020/0340 Slemmestad Båtforening – org.nr. 976 937 129 – klage over avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Åse Gustavsen

Sakens bakgrunn

Slemmestad Båtforening (klager) søkte 28. august 2019 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2018. Søknadsbeløpet gjaldt et kompensasjonsbeløp på 684 650 kroner etter dokumentert modell.

Lotteritilsynet avslo søknaden 3. desember 2019, med den begrunnelse at søknadsgrunnlaget inneholder kostnader forbundet med å eie og drifte båt, som anses for å være privatøkonomiske interesser og et behov av privat karakter som ikke gis kompensasjon, jf. forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften) § 3 tredje ledd bokstav d.

Oslofjorden Båteierunion har inngitt klage på klagers vegne. Oslofjorden Båteierunion viser til at organisasjonen tidligere har sendt inn en høringsuttalelse vedrørende de gjeldende endringene i forskriften, og at de anbefalte klager å sende inn søknad. Klager har godkjent registrering i Frivillighetsregisteret, og har dermed fått sin driftsform godkjent som frivillig arbeid. En båtforening blir drevet på ideelt grunnlag, og medlemmer i en båtforening er medlemmer nettopp der fordi de har båt og er interessert i det maritime. Det vises til at det ikke er forskjell mellom medlemmer i en båtforening og en fotballklubb. Vurderingen som er gjort må være begrunnet i en misforståelse og feiltolkning av driftsformene i en marina og en forening. Det henvises til høringsuttalelsen for utfyllende begrunnelse. Det fremgår der at båtforeninger blant annet organiserer, utvikler og fremmer interessen for maritim aktivitet og friluftsliv, samt ivaretar kystlinjen og kyststier som allmennheten bruker. Foreningene har opparbeidede plasser med benker og bord som benyttes, og det er fiskemuligheter fra brygger og kaianlegg. I tillegg bruker Sjøvett-kampanjer, ungdomsaktiviteter og sjøspeidere båtforeningenes fasiliteter, og noen båtforeninger er også beredskapshavner. Arbeidet i foreningene blir utført på dugnad. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak, og har oversendt klagen med innstilling 5. mai 2020 til Lotterinemnda for behandling.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget for ordningen med merverdiavgiftskompensasjon er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner.

Formålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet, og den skal kompensere for kostnader frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.

Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav d at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon til virksomheter «som kommer en lukket krets til gode, gir privatøkonomiske fordeler eller dekker det som normalt anses for å være kostnader av privat karakter».

Etter forskriften § 5 niende ledd er det søkeren selv som må foreta en avgrensning av hvilke kostnader som skal være med i søknaden, dersom organisasjonen også driver virksomhet som faller utenfor ordningen. Dette kan gjøres «gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer innenfor den enkelte organisasjon». Dersom søkeren ikke har foretatt en slik avgrensning, følger det av bestemmelsen at søknaden etter en totalvurdering kan avslås.

Forskriften § 6 bokstav a fastsetter at det ikke ytes kompensasjon for «kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd».

Ved dokumentert modell er søknadsbeløpet «merverdiavgiftskostnader på varer og tjenester basert på regnskapet ett år tilbake i tid, etter generelle avgrensninger etter § 6», jf. forskriften § 8 første ledd. Søknadsbeløpet skal dokumenteres med en transaksjonsliste som viser hvilke enkelttransaksjoner som inngår, jf. andre ledd.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Slemmestad Båtforening sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2018.

Formålet til klager er «å opprettholde, drive og vedlikeholde småbåthavn og vinteropplagsplass for foreningens medlemmer og leie ut midlertidig båtplasser og vinteropplagsplasser til andre enn foreningens medlemmer», jf. vedtektene § 1. Klagers hovedaktivitet er ifølge søknaden å sørge for båtplasser og servicetilbud til foreningens medlemmer, og medlemmene er forpliktet til fem timers dugnadsarbeid per år. Årsberetningen viser at det er gjort betydelige påkostninger utover ordinære utgifter, herunder asfaltering av opplagsplassen, ny avrenningsrenne på opptaksbryggen og utbedring av tre gangveier med nye dører.

Transaksjonslisten viser kostnader til asfaltering av opplagsplass, renovasjon, elektrisitet, reparasjon og vedlikehold av utstyr og andre driftskostnader. Ifølge årsregnskapet har kostnadene til vedlikehold medgått til reparasjon av truck og klargjøring av brygger. I årsberetningen nevnes i tillegg at det er etablert en ny avrenningsrenne på opptaksbryggen og at tre gangveier er utbedret med nye dører.

Frivillige organisasjoner kan få merverdiavgiftskompensasjon, jf. forskriften § 3 første ledd, men etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav d) faller «virksomhet som kommer en lukket krets til gode, gir privatøkonomiske fordeler eller dekker det som normalt anses for å være kostnader av privat karakter» utenfor kompensasjonsordningen.

I høringsnotat til gjeldende forskrift § 3 bokstav d), pkt. 2.4.2, er det uttalt at:

«Kostnader forbundet med å eie og drifte en båt herunder kostnader med båtplass anses for å være av privatøkonomisk interesse og et behov av privat karakter. En båtforening som disponerer friareal som ikke er åpen for allmennheten skal ikke motta kompensasjon. En båtforening kan imidlertid motta kompensasjon for kostnader knyttet til den øvrige virksomheten i foreningen så lenge kravene i forskriften er oppfylt. Tilsvarende skal en båtforening som legger til rette for aktivitet i sjøen ved at ikke-medlemmer også kan bruke området kunne søke kompensasjon for kostnader som ikke er knyttet til å tilby båtplasser til medlemmer.»

I lys av ordlyden i forskriften § 3 bokstav d) og uttalelsen i høringsnotatet, finner Lotterinemnda at foreningens kostnader knyttet til reparasjon av truck, klargjøring av brygger, etablering av avrenningsrenne på opptaksbrygge og utbedring av nye dører er kostnader som er forbundet med å eie og drifte båt, herunder å ha båtplass. Kostnader av denne typen anses normalt å være av privat karakter som ikke gir grunnlag for merverdiavgiftskompensasjon. At slike kostnader kan gi visse positive ringvirkninger for andre enn organisasjonens medlemmer, som for eksempel vedlikehold av havneområdet, endrer ikke på dette. Lotterinemnda viser til sammenligning til Lotterinemndas vedtak i sak 2020/266.

Klager skal i søknadsgrunnlaget gjøre avgrensinger for kostnader knyttet til å eie og drifte båt, som er kostnader av privat karakter etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav d. Det følger av forskriften § 5 niende ledd at klager selv skal foreta en avgrensning i søknaden for virksomhet som faller utenfor kompensasjonsordningen. Det fremgår videre av forskriften § 8 første ledd, at søknadsbeløpet i dokumentert modell er merverdiavgiftskostnader på varer og tjenester basert på regnskapet ett år tilbake i tid, etter generelle avgrensninger etter § 6, herunder bokstav a, jf. § 3 tredje ledd.

Klager har ikke foretatt en avgrensning gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer for kostnader av privat karakter, jf. forskriften § 5 niende ledd, og kan etter en totalvurdering få avslag på søknaden, jf. forskriften § 5 niende ledd tredje punktum. Lotterinemnda er enig med tilsynet i at søknaden på denne bakgrunn skal avslås i sin helhet.

På vegne av klager gjør Oslofjorden Båteierunion gjeldende at det gjøres forskjell på de ulike områdene av frivillig virksomhet, og at det utgjør forskjellsbehandling at fotballklubber gis merverdiavgift. Lotterinemnda bemerker at i alle tilfeller hvor det søkes om merverdiavgiftskompensasjon, må vilkårene i forskriften være oppfylt. Dette gjelder for samtlige søkere, uavhengig av hva slags type forening som søker. Det må i den enkelte sak utføres en konkret vurdering, og utfallet av søknaden vil bero på om forskriftens krav er oppfylt. Sentralt i denne vurderingen er om den enkelte forenings kostnader omfattes av ordningen, eller faller utenfor ordningen, jf. forskriften § 3 bokstav d. Dersom søker har kostnader som faller utenfor ordningen må det foretas en avgrensning i henhold til forskriften § 5 niende ledd. Lotterinemnda bemerker for øvrig at klager ikke har vist til konkrete saker fra Lotteritilsynet eller Lotterinemnda som kan tale for at klager har blitt utsatt for usaklig forskjellsbehandling. Lotterinemnda finner at klagers anførsel om forskjellsbehandling ikke kan føre frem. Det vises for øvrig til Lotterinemndas vedtak i sak 2020/349, hvor Lotterinemnda gjennomgår Lotteritilsynets praksis i søknader om merverdiavgiftskompensasjon fra andre typer frivillige organisasjoner. I denne saken konkluderte Lotterinemnda med at den båtforeningen som saken gjaldt ikke var utsatt for usaklig forskjellsbehandling.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk